

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Hermanni Conringii De Pace Civili Inter Imperii Ordines
Religione Dissidentes Perpetuo Conservanda Libri Duo**

Conring, Hermann

Francofurti ; Lipsiae ; Wittebergae, 1680

Ratio IV. Pax ejusmodi est usurpatio potestatis non competentis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9585

tam diu invictum fuit, quamdiu integre Catholicum; ruere coepit, cum hæresin recepit.

Secundo, speciali ratione, PAX novæ perditionis animarum rea erit, si Catholicam Religionem & Catholicos ex Bonis & Juribus per hosce annos legitime recuperatis expellat; quod ante Pacem Pragensem inauditum fuit in Imperio. Nam PAX Religionis solum concessit, ut Protestantes ea, quæ Catholicis ante eripuerant, retinerent; non autem ut Catholicis eriperentur, quæ tum legitime tenebant, aut recuperarent. Ita indies condatiores sumus in exitium nostrum & aliorum. Nam præterquam quod Pacifici hi expulsores actione criminosa & sacrilega Deum offendunt; innumeras quoque animas, vera fide jam imbutas, aut propediem imbuendas, denuo sub jugum hæresis mittunt.

RATIO IV.

PAX ejusmodi est usurpatio potestatis non competentis.

Ea potestas incompetens est, quæ neque jure divino, neque humano conceditur. Potestatem sancienti Pacem Religionis vel aliam similem, Cæsar & Status Imperii neutro jure acceperunt. Potestatem igitur sibi non competentem hac in re usurparunt, & usurpant. Propositio per se patet. Omnis enim potestas à Deo aut homine datur; quam si neuter dedit, nemo habet. Imo *non est potestas nisi à Deo*, Rom 13. v.1: nam illam, quam homines dant, Deus quoque instituit, ut darent.

Assumptio fidem habebit, si ea expendamus, quorum potestatem sibi Cæsar & Status in tali Pace usurpant. Sunt autem hæc præcipua. *Libertas hæresis profitenda & exercenda: Suspendio Jurisdictionis Ecclesiasticæ erga hæresin & hæreticos: Cessio & traditio bonorum Ecclesiasticorum & subditorum Catholicorum: Renuntiatio Constitutionum & Ordinationum huic Paci adversantium.* Hæc autem esse extra sphæram potestatis politicæ, ostendimus.

Nam

Nam I. *Oppositorum eadem est ratio*, de fide autem Catholica & Ecclesia nihil decernere potest Princeps Politicus, ergo nec de opposita hæresi, quatenus urgente necessitate toleranda sit. Arcere enim lupos vel tolerare, pertinent ad jus pascendi oves Christi; quod Joan. 21 v. 15 Petro ejusque Successoribus demandatum est. Nec Principes Politici quidquam legitime hac in re agunt, nisi quatenus eorum operam Ecclesia requirit.

II. Non possunt Cæsar & Status suspendere Jurisdictionem Ecclesiasticam, quia nullam habent. Non minus enim suspendere, quam dare, supponit Jurisdictionem ejusdem Ordinis, in suspendente, eamque superiorem. Jurisdictio quippe legitime non exercetur, nisi in subditos. Cum igitur Episcopi & Ecclesiastici in Spiritualibus & Ecclesiasticis non subdantur potestati politicæ; eorumque Jurisdictio non à potestate tali, sed à Christi in terris Vicario procedat: irritum est & inane, quidquid de ea Principes Politici statuunt: ut dictum est sect. 3 n. 5. Gravissime vero hac in re delinquit PAX Religionis, quod jura Ecclesiastica verbo suspendit re ipsa penitus abolet, ob paci perpetuitatem. Jus enim, quod nullo unquam tempore exerceri poterit, extinctum merito censetur.

III. Ecclesiæ earumque bona subjacent Ecclesiæ & Pontifici, tamquam supremo administratori; non possunt ergo à potestate seculari alienari, seu transferri, maxime in hæreticos; aut, quod nunc agitur, legitime recuperata Catholicis eripi, ut hæreticis restituantur. Etsi vero ex Ecclesiarum thesauris & redditibus, legitima autoritate subveniendum sit periclitanti Imperio & Religioni; oppida tamen, pagi, prædia, seu ditiones earum, cum alto scilicet & mero Imperio, hæreticis concedi non possunt. Simul enim tradi deberent animæ. Sic autem pacisci de ovibus Christi cum lupis, urique nefas est.

IV. Tollere vel suspendere ea, quæ sunt Juris Divini & Ecclesiastici, vel iis renunciare, excedit limites potestatis Politicæ. Jura Ecclesiæ & Episcoporum in hæreticos, in Ecclesias earumque bona & subditos, omnesque in Imperio Catholicos,
nitun.

nituntur jure partim divino, partim Ecclesiastico. Non poterunt itaque nec possunt Cæsar & Status Imperii ista (quatenus adversantur Paci Religionis aut alteri simili) suspendere, vel illis in præjudicium Religionis & Ecclesiæ renuntiare: uti fecerunt, art. 15. Renuntiando enim omnibus contrariis, vel maxime renuntiarunt Iuribus Pontificis, Ecclesiæ & Episcoporum; hæc quippe Paci Religionis directe repugnant.

Manifestum igitur est, in his usurpari à Cæsare & Statibus Jurisdictionem non competentem, & Ecclesiam Dei sic pacificentibus merito dicere: *Quis vos constituit Principes & Judices super nos?* Exodi 2.v.14. Ubi præterea hæc observentur.

I. Cum Jura Religionis & Ecclesiæ à jure divino dependant, eorumque Laici qua tales sint incapaces; nulla necessitas harum potestatum Cæsari & Statibus magis tribuere potest, quam potestatem Ordinis; uti constat ex sect. 3. num. 5. Quod vero DD. tradunt, *in casu necessitatis publicæ, Principem posse tollere jura & bona aliorum*, non extenditur ad ea quæ sunt juris divini, ut jura Ecclesiæ in Religionem & animas.

II. Neque Episcopis Jus aliquod competit ita paciscendi. Tum quia in Comitibus non exercent potestatem Episcopalem, sed politicam, quam habent ut Principes: Tum quia nec habent Jus dispensandi nec renunciandi. Non prius, quia non possunt dispensare in legibus superiorum, Dei videlicet Ecclesiæ & Pontificum. Non posterius, quia juri publico nemo renuntiare potest, juxta Reg. 45. ff. de reg. Juris. *Privatorum conventio Juri publico non derogat.* Quod eo verius est de Jure Divino & Ecclesiastico, quam de Civili, quo illud est altioris & ætioris Ordinis. Quare erravit FERDINANDUS I si existimavit, ut aliqui scribunt, in sancienda Pace Religionis, conscientiam suam exonerari posse, per consensum Episcoporum.

III. Si quidquam hæreticis Pacis causa licite concedi potest, sine facultate aut ratihabitione Pontificis id fieri non debet; quia is est supremus jurium Religionis & Ecclesiæ arbiter. *Neq; injuriosum sibi debet Imperialis & Regia dignitas reputare, si super*

JUDICIUM THEOLOGICUM. iii

si super hoc Apostolico judicio se committat, ut ait Innoc. III cap. Novit. de judiciis: exemplis Valentiniani, Theodosii, & Caroli Magni, autoritatem suam in causa violatæ Pacis inter Reges Galliæ & Angliæ confirmans. Mirum profecto est, pro facultate collectandi Ecclesiasticos ad Pontificem recurri: integros vero Episcopatus, Ecclesias, Monasteria, absque consensu Sedis Apostolicæ hæreticis concedi vel restitui. Hoc nempe est excoriare culices, & glutire camelos.

RATIO V.

PAX ejusmodi repugnat Officio & obligationi Cæsaris, Statuumque Catholicorum, maxime Episcoporum.

Ex Officio & Juramento supremi Advocati Ecclesiæ, Cæsar tenetur Religionem Catholicam, jura item Sedis Apostolicæ & Ecclesiæ, pro virili defendere & promovere; scelera vero, maxime hæresin, punire & tollere. Idem incumbit omnibus Statibus Catholicis ex jure divino; maxime Episcopis, qui oves Christi pascere, errantes reducere, luposque arcere debent, & peculiari juramento Pontifici & Ecclesiæ obstricti sunt.

Atqui hæresi perpetuam, absolutam, & inconditionatam impunitatem, paremque cum Religione Catholica defensionem spondere, & vi talis pacti tam directe quam indirecte cooperari in Creatoris injuriam & perditionem animarum, sunt talia, quæ Officio boni Principis & obligationi Cæsaris ac Statuum Catholicorum, præcipue Episcoporum, manifeste repugnant. At in Pace Religionis, vel alia simili, qualem Protestantes desiderant, aut omnia aut aliqua irrefragabiliter continentur. Pugnat igitur ejusmodi PAX cum Officio & obligatione Cæsaris, Statuum Catholicorum, & maxime Episcoporum.

Jurat futurus Imperator super sancta Dei Evangelia, ut ex Pontificali constat, Deo & B. Petro, *se de cætero protectorem atque defensorem fore Summi Pontificis, & S. Romana Ecclesiæ,*